

Zesde Big Day in Amsterdam

Frank van Groen

Op zaterdag 9 mei 2009 werd voor de vijfde maal op rij een Amsterdamse Big Day gehouden. Eerdere Big Days in de Amsterdamse regio vonden plaats in 1998 en jaarlijks vanaf 2005. Tijdens een Big Day is het de bedoeling om binnen een etmaal (van 00:00 tot 24:00 uur) zoveel mogelijk soorten vogels waar te nemen, met inachtneming van enkele spelregels. Zo beperkt de Amsterdamse Big Day zich tot het werkgebied van de Vogelwerkgroep Amsterdam. Alleen wilde tot op soort gedetermineerde vogels tellen mee, in de praktijk de soorten die staan vermeld op de Nederlandse lijst van de CDNA.

Net als in 2008 deden ook dit jaar twee teams mee, in vrijwel dezelfde samenstelling als een jaar eerder. Team 1 bestond uit Edial Dekker, Frank van Groen en Jan Timmer. Team 2 werd gevormd door Ruud Altenburg, André van Loon, Bernard Oosterbaan en John van der Woude.

Om bij een Big Day tot een optimaal resultaat te komen is oplettendheid, goede terreinkennis en kennis van kleeft, geluid en gedrag van de vogels een vereiste. Het is belangrijk in de periode voorafgaande aan de Big Day 'moeilijke' soorten op te sporen. Daarnaast is een uitgekende route van belang. Een dag is namelijk zo weer om, en er zijn veel kansrijke plekken die een bezoekje waard zijn. De kunst is niet te lang op één plek te blijven hangen, ook niet als een te verwachten soort zich niet laat zien of horen. Indien mogelijk is het daarom zaak van de moeilijke soorten strategisch gelegen back-up locaties achter de hand te houden. Ook het bijhouden en checken van waarnemingen van vogels op AVN en waarneming.nl hoort bij een goede voorbereiding. Zo konden beide teams een eerder door Nirk Zijlmans ontdekte Gekraagde Roodstaart langs de Overdiemerweg snel en probleemloos toevoegen aan hun lijst. Een portie geluk kan daarnaast het verschil uit maken bij een poging een record te verbreken. Zo kunnen weersomstandigheden die de trek beïnvloeden

bijzondere vogels, die normaal niet in de Amsterdamse regio verblijven, binnen het bereik van waarnemers brengen. Goede weersomstandigheden om vogels waar te nemen en gunstig weer voor trekkende vogels zijn factoren waar een team geen invloed op kan uitoefenen, maar die mede bepalend zijn voor het uiteindelijke aantal soorten dat gehaald kan worden. Op 9 mei was het aangenaam weer, niet te koud of te warm en geen harde wind. Voor trek was het echter minder weer. Zo werden maar weinig roofvogels gezien.



Goudplevier, nieuwe soort voor de Big Day

FOTO: KEES JONKER



FOTO: HENK BAKKEMES

Purperreiger, nieuwe soort voor de Big Day

Resultaten

Team 2 behaalde met 118 soorten een mooie score. Team 1 kwam met 126 soorten hoger uit en won de zesde Amsterdamse Big Day. Dit team zat slechts twee soorten onder het Amsterdamse record van Wim van der Schot, Jan Mulder, Jacob Garvelink en Jeroen Drijver uit 2007. Hierbij moet gezegd worden dat team 2 om 5:00 begon en team 1 om 3:00 uur. In totaal werden door beide teams 130 soorten gezien, twee meer dan in 2008 maar zes minder dan in 2007, het jaar waarin het record werd gehaald.

Alleen door team 1 waargenomen soorten waren Purperreiger, Kolgans, Goudplevier, Pontische Meeuw, Zwarte Stern, Zomertortel, Kerkuil, Grote Lijster, Braamsluiper, Goudhaan, Grauwe Vliegenvanger en Goudvink. Team 2 onderscheidde zich met Sperwer, Smelleken, Patrijs en Geelpootmeeuw.

Tot de verbeelding sprekende soorten waren Sneeuwvangans (Polder IJdoorn), Poelruiter (Osdorper Binnenpolder) en Cetti's Zanger (Vijfhoek). Deze vogels waren al langer in de regio aanwezig en werden door beide teams opgehaald.

Vier soorten werden niet eerder op een Amsterdamse Big Day waargenomen. Dit zijn Purperreiger, Goudplevier, Cetti's Zanger en Goudvink. Op de zes Amsterdamse Big Days (tussen 4 mei en 13 mei) zijn nu 174 verschillende soorten waargenomen. Opvallend was dat de Purperreiger op maar liefst twee plaatsen werd waargenomen. Eén exemplaar vloog boven Botshol. Later op de middag werd een Purperreiger opgemerkt die over de Bloemendalerpolder vloog. Bij het scannen van de Gouwzee werd bij toeval een groepje van tien wegtrekkende Goudplevieren opgemerkt. Op de Vijfhoek wist team 1 's avonds tot tweemaal toe een mooi mannetje Goudvink in de kijkers te krijgen. Deze al jaren regulier op de Vijfhoek voorkomende soort is notoir moeilijk in mei en blijkt nu pas voor het eerst op een Big Day te zijn vastgesteld in de Amsterdamse regio.

Soorten die dit jaar door beide teams zijn gemist maar op tenminste drie van de vijf eerdere Big Days wel zijn waargenomen zijn Grote Zilverreiger (3), Toendrarietgans (3), Temmincks Strandloper (4), Rosse Grutto (4), Steenuil (4), Rouwkwikstaart (4), Bosrietzanger (3), Matkop (4) en Appelvink (5). Het getal tussen haakjes achter de soort betreft het aantal Big Days waarop deze soort werd waargenomen.

De 114 door beide teams waargenomen soorten in 2009

Fuut	Buizerd	Poelruiter	Boompieper	Grasmus
Dodaars	Slechtvalk	Watersnip	Graspieper	Fitis
Aalscholver	Boomvalk	Zwartkopmeeuw	Witte Kwikstaart	Tijftjaf
Blauwe Reiger	Torenvalk	Kokmeeuw	Gele Kwikstaart	Baardman
Ooievaar	Waterral	Stormmeeuw	Winterkoning	Staartmees
Lepelaar	Waterhoen	Grote Mantelmeeuw	Heggenmus	Pimpelmees
Knobbelzwaan	Meerkoet	Kleine Mantelmeeuw	Roodborst	Koolmees
Grote Canadese Gans	Scholekster	Zilvermeeuw	Nachtegaal	Boomklever
Brandgans	Kluut	Visdief	Blauwborst	Boomkruiper
Grauwe Gans	Bontbekplevier	Holenduif	Zwarte Roodstaart	Gaai
Sneeuwgans	Kleine Plevier	Houtduif	Gekraagde Roodstaart	Ekster
Bergeend	Zilverplevier	Turkse Tortel	Paapje	Kauw
Wilde Eend	Kievit	Koekoek	Tapuit	Zwarte Kraai
Krakeend	Kanoet	Ransuil	Merel	Roek
Smient	Bonte Strandloper	Bosuil	Zanglijster	Spreeuw
Wintertaling	Kleine Strandloper	Gierzwaluw	Cetti's Zanger	Huismus
Zomertaling	Kemphaan	Ijsvogel	Snor	Ringmus
Slobeend	Wulp	Groene Specht	Sprinkhaanzanger	Vink
Krooneend	Grutto	Grote Bonte Specht	Rietzanger	Groenling
Kuifeend	Tureluur	Veldleeuwerik	Kleine Karekiet	Putter
Tafeleend	Groenpootruiter	Oeverzwaluw	Spotvogel	Kneu
Bruine Kiekendief	Oeverloper	Boerenzwaluw	Tuinfliuter	Rietgors
Havik	Bosruiter	Huiszwaluw	Zwartkop	

Literatuur voor Big Days in de Amsterdamse regio

Berg M. van den, W. van der Schot, 1982. Een "Big Day", iets voor u? De Gierzwaluw jg. 20 (1): 18-21.
 Vlek, R. 1988. Verslag van de eerste Big Day in de regio Groot-Amsterdam, op 3 mei 1988. De Gierzwaluw jg. 36 (2): 13-20.
 Altenburg, R. 2005. Big Day 7 mei 2005. De Gierzwaluw jg. 43 (2):20-21.
 Schot, W. van der. 2006. Verslag Big Day 13 mei 2006. De Gierzwaluw jg. 44 (1): 14-18.
 Groen, F. van. 2007. De vierde Big Day. De Gierzwaluw jg. 45 (2): 9-15.
 Woude, J. van der. 2008. De Big Day van 10 mei 2008. De Gierzwaluw jg. 46 (2): 23-25.

Koosje & Co

Jip Binsbergen



FOTO: JIP BINSBERGEN

Koosje en K2 op het balkon, 21 april 2009

"Voor studievogels zijn het heerlijke dieren. Door hun grootte, talrijkheid en brutaliteit zijn ze gemakkelijk waar te nemen, ze steken hun doen en laten niet onder stoelen of banken en hun leven en bedrijf is zoo vol tierigheid en variatie, dat het voor den vlijtigen waarnemer een onuitputtelijke bron van genoegen wordt."

Jac.P. Thijssse over kraaien in *Het Vogeljaar, Nederlandsche vogels in hun leven geschetst, 7e druk*

Voor mijn huis aan het Azartplein ontdekte ik dit voorjaar in een wilgenboom een kraaiennest. Vanuit mijn huiskamer bleek ik goed te kunnen zien wat er op en om het nest gebeurde. Vanaf vrijdag 27 maart tot en met Hemelvaart 21 mei 2009 heb ik dit kraaiennest en zijn bewoners 56 dagen gevolgd en op mijn kraaiennestblog (blogger.xs4all.nl/marjipjo) dagelijks verslag gedaan. Hieronder volgt een samenvatting van deze waarnemingen.

Het nest zat links bovenin een wilgenboom die in de Bogortuin staat. Ik woon op de zevende verdieping in gebouw Wladiwostok op het Java-eiland. Mijn telescoop had ik in de woonkamer opgesteld en een verrekijker hield ik bij de hand. In het begin van de periode was de boom helemaal kaal en kon ik het nest en de kraaien heel goed zien. In mei waren de bladeren zo groot geworden dat ze mij het uitzicht nagenoeg ontnamen. Ik nam doordeweeks waar vanaf 6.00 uur tot 8.15 uur en vanaf 17.30 uur tot en met zonsondergang (20.30-21.30 uur). In de weekends soms de hele dag. Vooral 's ochtends als het stil op straat was, waren de kraaien goed te volgen, meestal hoorde ik ze al als ik opstond. Het leek dan of ze het hele Azartplein in hun bezit hadden genomen.